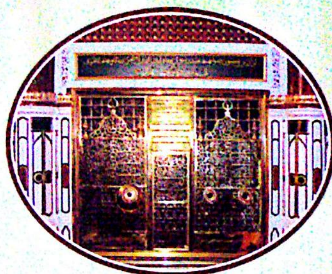
الله الله الله

બૈઅત કી ઝરૂરત, ફવાઇદ ઔર મા'મૂલાત

(મુફતી) મુહમ્મદ ઇન્આમુલહક (નકશબંદી)

ખાદિમુલ હદીષ વલ ઈફતા

દારુલ ઉલૂમ હિદાયતુલ ઈસ્લામ, આલીપૂર, નવસારી, ગુજરાત

ઇદારએ ફૈઝાને ઇલાહી

આલીપૂર, નવસારી, ગુજરાત, ઈન્ડિયા

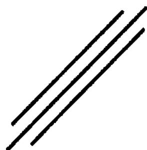

يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا☆

يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين☆

الله الله الله

બૈઅત કી ઝરૂરત, ફવાઈદ ઔર મા'મૂલાત

(મુફતી) મુહંમદ ઈન્આમુલ્ હકક (નકશબંદી)

ખાદિમુલ હદીષ વલ્ ઈફતા

દારુલ ઉલૂમ હિદાયતુલ ઈસ્લામ, આલીપોર,

નવસારી, ગુજરાત

તફસીલાત

કિતાબ કા નામ:	બૈઅત કી ઝરૂરત, ફવાઈદ ઔર મા'મૂલાત
તરતીબ:	મુફતી મુહંમદ ઈન્આમુલ હકક નકશબંદી ઉસ્તાદુલ હદીષ વલ ફિકહ દારુલ ઉલૂમ હિદાયતુલ ઈસ્લામ આલીપોર
વતની:	હસનપૂર, બરહરવા, બાજપટટી, સીતામઢી, બિહાર
પેજ:	૩૨
સન.પ્રકાશન:	સ.હિ.૧૪૩૭
મિલને કા પતા:	ઈદારા ફૈઝાને ઈલાહી, આલીપોર, નવસારી, ગુજરાત, ઈન્ડિયા
ફોન નં.:	૯૯૧૩૯૦૭૮૦૦
	www.faizaneilahi.com
ઈમેલ:	mihaq1967@gmail.com

اللّٰہ اللّٰہ اللّٰہ

મુર્શિદ ઔર શૈખ કી ઝરૂરત

એક હે હમારે જિસ્મ કા ઝાહિર, ઔર એક હે બાતિન, બાતિન કો રૂહ ઔર કલ્બ કેહતે હૈં, જિસ તરહ હમારે જિસ્મ કો ખાને પીને કી ઝરૂરત હે ઈસી તરહ હમારે બાતિન કો ભી ગિઝા કી ઝરૂરત હે, જિસ તરહ ઉમ્દા ઔર મુનાસિબ ખુરાક મિલને સે જિસ્મ સિહતમંદ ઔર મઝબૂત હોતા હે ઈસી તરહ રૂહાની ગિઝા મિલને સે બાતિન મેં રૂહાની તાકત ઔર નૂરાની કુવ્વત પેદા હોતી હે... ઔર જિસ તરહ મુનાસિબ ખુરાક યા મુનાસિબ ફિઝા(હવા– પાની) કે ન મિલને સે જિસ્મ બીમાર પડતા હે,જબ જિસ્મ તરહ તરહ કી ખતરનાક બીમારીયોં કા શિકાર હોતા હે તો કોઈ ભી શખ્સ દવાઓં કી કિતાબ દેખ કર અપના ઈલાજ ખુદ નહીં કરતા, બલ્કે ડોકટર સે ઈલાજ કરવાતા હે. ઈસી કે મશવરે ઔર હિદાયત પર ચલતા હે, જો દવા વો તે કરતા હે ઉસે હી ખાતા હે ઔર ઉસી મિકદાર મેં લેતા હે જો વો બતલાતા હે. નીઝ ઉન તમામ ચીઝોં સે બચતા હે જિનસે બચને કી વો તાકીદ કરતા હે. તો તજરબહ હે કે અલ્લાહ તઆલા કે ફૈસલે સે મરીઝ શિફા પાતા હે.

ઈસી તરહ હર વો ઈન્સાન જો આલિમ હો યા ગૈર

આલિમ, ઈમામ હો યા આમ ઈન્સાન, ઉસકે બાતિન કો અગર સહીહ ગિઝા ઔર રૂહાની માહોલ ન મિલે તો ઉસકા બાતિન ભી બીમાર હો જાતા હૈ. ઔર કલ્બ વ રૂહ મેં ઐસી ઐસી બાતિની બીમારીયાં પેદા હોતી હૈ કે હદીષે પાક કે મુતાબિક પહાડ જૈસે આ'માલ ભી ઈન બીમારિયોં કી વજહ સે બરબાદ હો જાતે હૈં. તો બાતિન કી ઈન બીમારિયોં કે ઈલાજ કે લિયે ભી કિસી ન કિસી રૂહાની ડોકટર ઔર હકીમ કી ઝરૂરત હૈ, કયૂંકે જબ જિસ્મ કા ઈલાજ ખુદ સે નહી હો સકતા તો બાતિની બીમારી કા ઈલાજ ખુદ સે કૈસે હો સકતા હૈ......? બાતિની બીમારિયોં સે નજાત કે લિયે, બાતિન કો ગંદે અખ્લાક સે પાક સાફ કરને કે લિયે ઔર દિલ કો અચ્છે અખ્લાક ઔર અચ્છી સિફાત સે સંવારને કે લિયે કિસી ઐસે વલીએ કામિલ કો ઈન્સાન અપના તબીબ બનાતા હૈ જિસને એક ઝમાના કિસી ન કિસી અલ્લાહ વાલે કે પાસ ગુઝારા હો ઔર મુદદતોં મેહનત વ મુજાહદા કર કે ઝિક્રો અઝકાર, મુરાકબહ વ મઅમૂલાત સે અપને બાતિન કો મુનવ્વર કર લિયા હો.

અલ્લાહ વાલોં કી સોહબત કા ફાયદા

જબ ઈન્સાન કિસી ડોકટર સે ઈલાજ કરાતા હૈ તો બા'ઝ ઐસી બીમારીયાં ભી સામને આતી હૈં જો પેહલે સે મા'લૂમ નહી થી. ઈસી તરહ રૂહાની ઈલાજ કે લિયે જબ ઈન્સાન કિસી શૈખે કામિલ, અલ્લાહ વાલે કે પાસ જાતા હૈ ઔર અપને આપકો ઉનકે હવાલે કરતા હૈ ઔર ઉનકી

સોહબત મેં તલબ ઔર શોક સે બેઠતા હૈ તો ઉનકી બરકત સે અપને અંદર કે ઐબ ખુદ બખુદ ખુલને લગતે હૈ, અપને ઐબોં પર નદામત હોતી હૈ. ઉનકો દૂર કરને કા ખયાલ ઔર આઈન્દા ઉનસે બચને કી ફિકર હોતી હૈ. લેકિન જો શખ્સ કિસી કો અપના મુરબ્બી ઔર મુર્શિદ નહીં બનાતા, ચાહે વો નેક અમલ ઝયાદહ સે ઝયાદહ કરતા હો મગર તજરબહ હૈ કે વો અકષર ઉજ્બ સે, ખુદ પસંદી સે, અપને આપ કો અચ્છા સમજને સે, તકબ્બુર સે, લોગોં કો હકીર સમજને સે, ઔર બહોત સે ખતરનાક ગુનાહોં સે નહીં બચ પાતા. ઔર ઉસે એહસાસ ભી નહી હોતા, ઈસકે બર ખિલાફ જબ ઈન્સાન કિસીકો અપના મુર્શિદ, અપના મુરબ્બી ઔર શૈખ બનાતા હૈ, ઉનકી સોહબત મેં બેઠતા હૈ, ઔર ઉનકે હાથ પર તોબા કરતા હૈ ઔર વઅદા કરતા હૈ કે ઈન્શાઅલ્લાહ જહાં તક હો સકેગા ઝાહિરી ગુનાહોં સે ભી બચેંગે, બાતિની બીમારીયોં સે ભી દિલ કો સાફ કરને કી કોશિશ કરેંગે, ઔર મા'મૂલાત વગૈરહ ભી પાબંદી સે કરેંગે. તો ઈસ બૈઅત કી બરકત સે ઈન્સાન ઉન બીમારીયોં સે ધીરે ધીરે નજાત પા લેતા હૈ, ઝાહિરી ગુનાહોં સે ભી બચને લગતા હૈ, ઔર અગર ગુનાહ હો ભી જાએ તો ઉસકા દિલ ઉસકો લા'નત મલામત કરતા હૈ, ફિર શર્મિંદગી હોતી હૈ ઔર નદામત કે સાથ તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કી તૌફીક મિલતી હૈ.

બૈઅત કી ઝરૂરત

કુર્આન વ હદીષ મેં જો હુકમ હૈં વો દો તરહ કે હૈં...

(૧) એક તો વો હૈં જિનકા તઅલ્લુક હમારે જિસ્મ કે ઝાહિર સે હે. મિસાલ કે તૌર પર નમાઝ, રોઝા, હજ, ઝકાત, સદકહ, તિલાવત, રિશ્તેદારોં કે સાથ અચ્છા તઅલ્લુક, હુસ્ને સુલૂક, મખ્લૂક કી ખિદમત, વગૈરહ. યે વો અહકામ હૈં જો કરને કે હૈં... ઔર હમારે જિસ્મ કે ઝાહિર સે મુતઅલ્લિક કુછ વો અહકામ હૈં જો ન કરને કે હૈં યા'ની જિનસે બચના ફર્ઝ હે. ઉન્કા કરના ગુનાહે કબીરહ હૈં. મિષાલ કે તોર પર ગીબત, ચુગલી, કિસી પર તોહમત લગાના, બદનઝરી, ઝુલ્મ, ચોરી, શરાબ પીના, હરામ ખાના, દિલ દુખાના, ઝીના, હંસી ઉડાના, ઝલીલ કરના, રિશ્તા નાતા તોડના, બદસુલૂકી, બેઈઝઝતી, કિસી કા કોઈ હક દબાના, વગૈરહ. ઈનસે બચના ભી ફર્ઝ ઔર ઝરૂરી હે

(૨) દુસરે વો અહકામ હૈં જિનકા તઅલ્લુક બંદો કે બાતિન યા'ની દિલ સે હે. બાતિન કે આ'માલ ભી દો તરહ કે હૈં

એક તો વો હૈં જો દિલ મેં હાસિલ કરને કે હૈં. મિષાલ કે તૌર પર તૌહીદ, મુહબ્બતે ઈલાહી, મુહબ્બતે રસૂલ (ﷺ) ઈનાબત ઈલલ્લાહ (અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન), મઈય્યતે ઈલાહી (અલ્લાહ કે સાથ હોને કા ધ્યાન), અલ્લાહ કા ખૌફ વ ડર, સબ્ર ઔર શુક્ર, તવકકુલ વ કનાઅત, ઈખ્લાસ વ લિલ્લાહિય્યત, મૌત કી ફિક્ર, તવાઝુઅ (નમ્રતા) વ આજિઝી, અલ્લાહ કે ફૈસલે પર રાઝી હોના, ગુનાહોં પર શર્મિંદગી વ તૌબા, વગૈરહ. યે વો ચીઝેં હૈં જિનકા દિલ મે હાસિલ કરના ઝરૂરી હે. ઔર ઐસે હી દિલ કો અલ્લાહ

પસંદ કરતા હૈ, ઔર કુબૂલ ભી કરતા હૈ.

દુસરે દિલ કી વો બીમારીયાં હૈં જિનસે દિલોં કો પાક વ સાફ કરના ઝરૂરી હૈ વો યે હૈં. હસદ, કીના, ઉજૂબ (અપને આપકો અચ્છા સમજના),બડાઈ, દિખલાવા, અપની ખૂબીયોં કા ઈઝહાર કરના, લાલચ, લંબી લંબી ઉમ્મીદેં, હુબ્બે જાહ (દુસરોં સે અપની ઈઝઝત ચાહના) દુનિયા કી મુહબ્બત, માલ કી મુહબ્બત, કંજૂસી, બે જા ગુસ્સા, ગુનાહોં કી ચાહત, વગૈરહ. દિલ કી યે વો બીમારીયાં હૈં જિનમેં સે હર એક ઈન્સાન કો તબાહ વ બરબાદ કર દેતી હૈં. ઔર ઝાહિરી ગુનાહોં કે મુકાબલે મેં યે ઝયાદહ ખતરનાક હૈં. કયૂંકે ઈનમેં કુછ વો ગુનાહ હૈં જો ઈન્સાન કે બડે બડે આ'માલ કો જલા કર રખ દેતે હૈં. જબકે ઈન્સાન સમજતા હૈ કે મેં હર તરહ કી નેકીયોં કા ખઝાના જમા કર રહા હૂં. હાલાંકે દિલ કી બીમારીયોં કી વજહ સે ઉસ્કે અચ્છે આ'માલ જલ જાતે હૈં. દિલ બેનૂર હો જાતા હૈ. નમાઝ કી હુઝૂરી ઔર અચ્છી કૈફિયત ખતમ હો જાતી હૈ. ઈસ એઅતેબાર સે યે દિલ કી બીમારી ઝયાદહ સંગીન હૈ.

બૈઅત હોને કા મકસદ યહી હૈ કે ઈન્સાન ઈન ખતરનાક દિલ કી બીમારીયોં ઔર દિલ કે ગંદે આ'માલ સે દિલ કો પાક વ સાફ કરે, ઔર દિલ કો અચ્છી સિફાત સે રોશન કરે. ઉસ્કી ઝિંદગી શરીઅત કે તા'બે બન જાએ. સુન્નતે નબવી (ﷺ) કી પાબંદ બન જાએ. જબ બૈઅત કા યહી ફાયદા ઔર મકસદ હૈ તો ઈસસે હમ સમજ સકતે હૈં કે

ગુનાહોં સે ભરે હુએ માહોલ મેં હમારે લિયે બૈઅત કિસ કદર અહમ, મુફીદ ઔર ઝરૂરી હૈ. હમ ઝરા અપની ઝિંદગી કે બારે મેં સોચેં ઔર જિતની ઉમ્ર ગુઝર ગઈ ઉસકો સામને રખ કર દિલ મેં દેખેં કે કયા હમ ઝાહિરી ગુનાહોં સે પુરે તૌર પર બચ સકે? કયા દિલ મેં પાઈ જાને વાલી બીમારીયોં મેં સે કોઈ ન કોઈ મૌજૂદ નહીં??? કયા હમ દા'વા કર સકતે હૈં કે હસદ સે, કીના સે, ઉજ્બ સે, ઘમંડ સે, કિસીકો ઘટીયા સમજને સે, અપની ઈઝઝત ચાહને સે હમારા દિલ પાક વ સાફ હૈ? સચ તો યે હૈ કે અગર હમ દિલ સે પૂછેં તો દિલ કી ગવાહી યહી હોગી કે નમાઝ પઢતે પઢતે ઝમાના ગુઝર ગયા, ઝિક્ર વ તિલાવત, હજ વ ઉમરહ ભી બાર બાર કર ચુકે મગર દિલ ઈન છુપી હુઈ બારીક બીમારીયોં સે અબ તક ખાલી ન હો સકા. ઔર ગુનાહોં કા ચસ્કા અભી તક ખતમ ન હો સકા. તો સોચીયે કે કોઈ તો ઐસા રાસ્તા હોગા જો હમેં ઉન બીમારીયોં સે નજાત દિલાએ. ઔર દિલ કો બનાને વાલે અચ્છે આ'માલ દિલ મેં લા સકે, વો રાસ્તા યહી બૈઅત કા રાસ્તા હૈ.

બૈઅત કિસે કેહતે હૈં ?

કિસી બુઝુર્ગ કે હાથ પર હાથ રખ કર ઝાહિરી ઔર છુપે હુએ તમામ ગુનાહોં સે તૌબા કરને, ઉનસે બચને ઔર શરીઅત કી પાબંદી કરને કે મુઆહદે (વચન) કા નામ બૈઅત હૈ. મતલબ યે કે જબ કોઈ શખ્સ કિસી અલ્લાહ વાલે કે હાથ પર હાથ રખ કર તૌબા કે કલિમાત પળ્હતા હૈ તો વો વા'દા કરતા હૈ કે ઈન્શાઅલ્લાહ કુર્આન વ હદીષ કી રોશની મેં

આપકી રેહનુમાઈ(બતાએ હુએ તરીકે)કે મુતાબિક ઝાહિરી આ'માલ કી ભી પાબંદી કરેગેં ઔર બાતિની આ'માલ યા'ની દિલ કી અચ્છી સિફાત (ખુબીયોં) કે લિયે મેહનત,મુજાહદહ કરેંગે, મા'મૂલાત (મખ્સૂસ ઝિક્ર વ અમલ) કી પાબંદી કરેંગે, ઔર હર તરહ કે ગુનાહોં સે બચેંગે.

ક્યા બૈઅત હોના ઝરૂરી હૈ ?

કુર્આન ઔર હદીષ મેં બૈઅત કા ઝિક્ર મૌજૂદ હૈ. ખુદ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને કઈ મૌકે પર મર્દો ઔર ઔરતોં કો બૈઅત કિયા હૈ. બુખારી, મુસ્લિમ, નસાઈ, અબૂ દાઉદ શરીફ મેં ઈસકા ઝિક્ર હૈ. શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિદષ દહેલવી રહ. ને અપની કિતાબ "અલ્ કવ્લુલ્ જમીલ" મેં લિખા હૈ કે બૈઅત હોના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી સુન્નત હૈ. જિસસે ઈન્સાન કે ઝાહિર ઔર બાતિન કી ઈસ્લાહ હોતી હૈ, દિલ પાકીઝા, રોશન ઔર અલ્લાહ કી મુહબ્બત સે ભર જાતા હૈ. ઔર ગંદે અખ્લાક સે સાફ હો જાતા હૈ. ગર્ઝ દિલ કી ઈસ્લાહ ફર્ઝ હૈ, જો બૈઅત સે પુરે તૌર પર હાસિલ હોતી હૈ.

બૈઅત કે ફાયદે

જબ ઈન્સાન બૈઅત હોતા હૈ તો ઈસ સુન્નત કી બરકત સે તજરબહ હૈ કે:

- બૈઅત હોને વાલે મેં અમલ કા શોક બળહને લગતા હૈ.
- ગુનાહોં સે બચને કી ફિક્ર હોતી હૈ.
- પિછલી ઝિંદગી પર શર્મિંદગી હોને લગતી હૈ.

- ઈબાદાત ઔર મા'મૂલાત મેં બેહદ પાબંદી હોતી હૈ.
- અમલ મેં બરકત હોતી હૈ, ઔર ઈખ્લાસ નસીબ હોતા હૈ.
- શૈખ કી સોહબત સે અલ્લાહ કી મુહબ્બત બળ્હને લગતી હૈ.
- અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન ઝયાદહ હોને લગતા હૈ.
- અપને ઐબ ખુલને લગતે હૈં, ઔર અપની કમઝોરી નઝર આને લગતી હૈ.
- અપને શૈખ કી અચ્છી આદતેં મુરીદ મેં આને લગતી હૈ.
- ઉનકી સોહબત સે દિલ રોશન હોતા હૈ, ઔર દિલ કી કેફિયત બદલતી હૈ.
- નમાઝ કી હુઝૂરી (અલ્લાહકી તરફ ધ્યાન) નસીબ હોતી હૈ
- ઝિક્ર વ તિલાવત મેં દિલ લગતા હૈ.
- શૈખ કી દુઆએં હમેંશા મિલતી રેહતી હૈ.
- ઔર સબસે બડા ફાયદા યે હૈ કે સિફતે એહસાની (હર વકત અલ્લાહ કે સાથ હોને કા ધ્યાન)હાસિલ હોતી હૈ.

બૈઅત કા સિલસિલા કબ સે ?

હમારા દીન કામિલ વ મુકમ્મલ હૈ, ઈસ લિયે ઈન્સાન કે ઝાહિર ઔર બાતિન દોનોં કી ઈસ્લાહ કા તરીકા હોના ઝરૂરી થા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત ને દોનોં કી ઈસ્લાહ કે લિયે ઈન્તિઝામ ફરમાયા, બૈઅત હોને સે ઝયાદહ તર બાતિની ઈસ્લાહ હો જાતી હૈ. બૈઅત કા સિલસિલા નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કે ઝમાને સે ચલા આ રહા હૈ. <u>ચુનાંચે ઈમામ બુખારી રહ. ને હઝરત ઉબાદહ બિન સામિત</u>

રદિ. કી હદીષ (૩૮૯૨, ૬૮૭૩) ઝિક્ર કી હૈ. ઈમામ મુસ્લિમ રહ. ને ભી ઈસ હદીષ કો ઝિક્ર કિયા હૈ. ઔર ઈમામ અબૂ દાઉદ રહ.ને હઝરત ઔફ બિન માલિક અશ્જઈ રદિ. કી રિવાયત ઝિક્ર કી હૈ, જિસમેં હૈ કે હમ આઠ નવ આદમી નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી ખિદમત મેં બૈઠે થે,આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમને ઈર્શાદ ફરમાયા કે "الا تبايعوني"કયા તુમ લોગ બૈઅત નહીં કરતે? હમને અર્ઝ કિયા કિસ બાત પર બૈઅત કરેં? આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે અલ્લાહ કી ઈબાદત કરેંગે, ઉસ્કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં કરેંગે, પાંચો નમાઝ કી પાબંદી કરેંગે, અહકામ સુનેંગે ઔર માનેંગે.... યે બૈઅત હઝરાતે સહાબા રદિ. સે થી જો પેહલે સે મો'મિન થે. સહાબી થે, નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કી સોહબત સે ફૈઝ પાયે હુએ થે, ફિર ભી બૈઅત હુયે.

બૈઅત કા ઝિક્ર તો કુર્આને કરીમ મેં ભી હૈ. કુર્આન કરીમ કી સૂરએ મુમ્તહિનહ (પારહ:૨૮ આયત નં.:૧૨) મેં હૈ: "એ નબી! જબ આપકે પાસ મો'મિન ઔરતેં બૈઅત હોને કે લિયે આયેં ઈસ બાત પર કે અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક નહીં કરેંગી, ન ચોરી કરેંગી ન ઝિના, ન અપની ઔલાદ કો કત્લ કરેંગી, ઔર ન હી અપની તરફ સે કિસી પર બોહતાન (તોહમત લગાના) બાંધેગી, ઔર ન હી હુકમે ખુદા મેં આપકી નાફરમાની કરેંગી, આપ ઉન્કો ઈન બાતોં પર બૈઅત કર લેં, ઔર ઉન્કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત ભી કરેં. ઈસ

આયત સે સાફ સમજ મેં આતા હૈ કે આને વાલી ઔરતેં મો'મિનહ હૈં, ઉનકો બૈઅત કરને કા હુકમ હૈ. ઝાહિર હૈ કે યે બૈઅત આ'માલ કે કરતે રેહને ઔર ગુનાહોં સે બચને પર હૈ, ઈસી કા નામ "બૈઅતે તૌબા" ઔર "બૈઅતે ઈસ્લાહ" હૈ, જિસ્કા બુઝુર્ગોં કે યહાં એહતેમામ હૈ, જિસ્કા સિલસિલા નબુવ્વત કે ઝમાને સે ચલતા આ રહા હૈ.

મુહદ્દિષીન ઔર અવલિયા ભી બૈઅત હુએ

હર ઝમાને મેં બૈઅત કી સુન્નત પર અમલ રહા, અવલિયા ઔર મશાઈખ ને દિલ કી ઈસ્લાહ, નફસ કી સફાઈ ઔર હર વકત અલ્લાહ કા ધ્યાન હાસિલ કરને કે લિયે ખુદ ભી મેહનત કી ઔર મુરીદોં સે ભી કરવાઈ, જિસ્કી તફસીલ ઈસ મુખ્તસર સે રિસાલે મેં ઝિક્ર નહીં કી જા સકતી. ફિર ભી મુખ્તસર તોર પર અર્ઝ કરતે હૈ.

હિંદુસ્તાન કે સબસે પેહલે મુહદ્દિષ જિન્હોંને ઈલ્મે હદીષ પર ૧૮ જિલ્દો (ભાગ)મેં "કન્ઝુલ ઉમ્માલ" નામ કી હદીષ કી કિતાબ લીખી. જિનકા નામ અલી મુત્તકી બુરહાનપૂરી હૈ. ઈતને બળે મુહદ્દિષ હોને કે બાવજૂદ ભી ઉન્હોંને બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી. ઔર ઉસી ઈલાકે કે એક સાહિબે નિસ્બત બુઝુર્ગ શૈખ અબ્દુલ હકીમ રહ. સે બૈઅત હુએ. (અખ્બારુલ્ અખ્યાર: પે:૩૪૩)

ઈસી તરહ દુસરે મુહદ્દિષ મુહંમદ બિન તાહીર પટની રહ. હૈં, જિન્હોંને શર્હે અહાદીષ (હદીષો કી તફસીર) પર એક કીમતી કિતાબ "મજ્મઅુ બિહારિલ્ અન્વાર" પાંચ

જિલ્દોં (ભાગ)મેં લિખી. હિંદુસ્તાન કે મશહૂર મુહદ્દિષ હોને કે બાવજૂદ બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર મુહદ્દિષ અલી મુત્તકી રહ. સે બૈઅત હુયે.

ઈસી તરહ બુખારા સે હિંદુસ્તાન (દિલ્લી) મેં હદીષ કી ખિદમત અંજામ દેને કે લિયે હિજરત કરકે આને વાલે શૈખ અબ્દુલ હકક મુહદ્દિષ દેહલવી રહ. હૈં, જિન્હોંને હદીષ કા દર્સ ભી દિયા ઔર હદીષ કી શર્હ (તફસીર) ભી લિખી. ઉન્હોંને ભી બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર ખ્વાજા બાકી બિલ્લાહ રહ. સે બૈઅત હુએ.

ઈસી તરહ શાહ વલીઉલ્લાહ મુહદ્દિષ દેહલવી રહ. જિન્કે ખાનદાન સે ફારસી ઔર ઉર્દુ મેં કુર્આને કરીમ કા પેહલી મરતબા તર્જમહ હુવા થા. હિંદુસ્તાન ઔર દુસરે બહોત સે મુલ્કો કે આલિમો કી ઈલ્મે હદીષ કી સનદ ઉન્કી તરફ હી પહોંચતી હૈ. યે ઈત્ના બડા ઈલ્મી મકામ વ મર્તબહ હૈ જો કિસી કો હાસિલ નહીં. મગર ઉસ્કે બાવજૂદ ઈસ ખાનદાન કે સભી મુહદ્દિષ ને બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર બૈઅત ભી હુયે. ઔર એક દુસરે કો બૈઅત કરતે ભી થે. ઈસી ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખને વાલે હઝરત શાહ ઈસ્માઈલ શહીદ રહ. જો હઝરત સય્યદ અહમદ શહીદ રહ. સે ઈસ્લાહ કે વાસ્તે સુન્નત સમજતે હુએ બૈઅત હુયે.

ઈસી તરહ ઉસી ઝમાને મેં સય્યદ નઝીર મિયાં રહ. જો બડે મકામ વ મર્તબા વાલે આલિમ થે, જિન્કો "શૈખુલ કુલ ફિલ કુલ" કહા જાતા થા. જિનકી સવાનેહે હયાત (ઝિંદગી કા

ઈતિહાસ) "અલ્ હયાત બા'દલ્ મમાત" નામી કિતાબ મેં હે જિસકે સફહ નં. ૧૪૬ મેં લિખા હે કે આપ બૈઅત ભી થે. ઔર મુરીદોં કો મોકા ઔર હાલાત કે મુતાબિક બૈઅત ફરમાતે ભી થે. એક જગહ લિખા હે કે બંગાલ કે સફર કે દરમિયાન આપ કી ખિદમત મેં બહોત સે લોગ આયે. ઔર બૈઅત હુયે.

ઈસી તરહ નવાબ કુત્બુદદીન ભોપાલી રહ. એક બહોત બડે આલિમ ગુઝરે હૈં, હદીષ પર ગેહરી નઝર થી. અરબી ઝબાન મેં ઉનકી કિતાબ "અત્તાજુલ્ મુકલ્લિલ" હે. જિસ્કે સફહ ૨૯૮ પર લિખતે હૈં કે મેરે વાલિદ સાહબ આરિફ બિલ્લાહ હઝરત સય્યદ અહમદ શહીદ રહ. કે હાથ પર બૈઅત થે. ઔર ખુદ ઉન્કે હાથ પર તકરીબન દસ હઝાર લોગ બૈઅત હુએ, ઔર આપકી દઅવત સે સહીહ રાસ્તે પર આયે. યે અલ્લાહ કી નિશાનીયોં મેં સે એક નિશાની હૈં.

ઈસી તરહ હમારે ઉલમાએ દેવબંદ મેં જિતને બુઝુર્ગ, મુહદિદષીન ઔર મુફતીયાને કિરામ હૈં જો ઈલ્મ વ ફઝીલત કે પહાડ થે ફિર ભી ઉન્હોને બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર બૈઅત ભી હુએ. ઔર જિનકો ખિલાફત મિલી ઉન્હોને દુસરોં કો ભી બૈઅત કીયા. જૈસે દારુલ ઉલૂમ દેવબંદ કે બાની, (બુનિયાદ રખને વાલે) હઝરત મૌલાના કાસિમ નાનોતવી રહ. હોં યા મઝાહિર ઉલૂમ સહારનપૂર કે બાની હઝરત મૌલાના સઆદત અલી હોં યા નદવતુલ ઉલમા લખનવ કે બાની હઝરત મૌલાના મુહંમદ અલી મુંગેરી રહ.

હોં, યા દઅવત વ તબ્લીગ કે બાની દાઈએ કબીર હઝરત મૌલાના ઈલયાસ સા. રહ. હોં, ઈસી તરહ મૌજૂદહ ઝમાને કે જો ભી ઉલમાએ કિરામ હૈં, તકવે વાલે હૈં, ઉન સભી હઝરાત ને બૈઅત કી ઝરૂરત મેહસૂસ કી ઔર કિસી ન કિસી અલ્લાહ વાલે સે બૈઅત હુયે. ગર્ઝ યે એક ઐસા સિલસિલા હૈ જો નબુવ્વત કે ઝમાને સે ચલા હૈ ઔર ચલ રહા હૈ. જિસકે ફાયદે કા ઈન્કાર એક બહોત બળી સચ્ચાઈ કા ઈન્કાર હૈ.

બૈઅત કે બાદ કયા કરેં

બૈઅત કોઈ રસમ વ રિવાજ નહીં કે કિસી સે બૈઅત હો ગયે ઔર કુછ કરના નહીં, બલ્કે બૈઅત કે ફાયદે ઉસી વકત હાસિલ હોંગે જબકે અલ્લાહ વાલોં કે બતલાએ હુયે મા'મૂલાત પાબંદી સે કિયે જાએ. અગર પાબંદી નહીં તો ફાયદે ભી હાસિલ નહીં હો સકતે.

હર સિલસિલે મેં મા'મૂલાત કા મકસદ એક હી હૈ, યા'ની અલ્લાહ કી રઝા ઔર અલ્લાહ કી મુહબ્બત, ગુનાહોં સે છુટકારા, અલબત્તા હર સિલસિલે કે મા'મૂલાત ઔર ઉનકા તરીકા થોડા અલગ હૈ. ફિર ભી યે ખયાલ રહે કે ઝિક્ર વ અઝ્કાર મકસૂદ હૈ. ઉસકા ખાસ તરીકા મકસૂદ નહીં હૈ. ન મતલૂબ હૈ, ન મસ્નૂન હૈ ન મુસ્તહબ. અલબત્તા મતલૂબ તક જલ્દી પહુંચને કા કામયાબ ઝરિયા ઔર રાસ્તા હૈ. જિસ તરહ મદ્રસોં મેં હિફ્ઝ કરને ઔર ઈલ્મ હાસિલ કરને કા એક ખાસ અંદાઝ હોતા હૈ જો આઝમાયા હુઆ કામયાબ ઝરિયા હૈ, ઈસી તરહ ઝિક્ર કા મખ્સૂસ તરીકા ભી એક ઝરિયા હૈ.

સિલસિલએ નકશબંદિયહ કે મા'મૂલાત ઈસ રિસાલે કે અખીર મેં હૈં. અલબત્તા ઈસ્કી કુછ તફસીલ યહાં ઝિક્ર કી જાતી હૈ.

 મુરાકબહ કી એહમિયત

સિલસિલએ નકશબંદિયહ મેં મુરાકબહ બહોત હી ઝરૂરી ઝિક્ર હૈ, સુતૂન કી તરહ હૈ, ઈસકે બગૈર ઈસ રાહ મેં આગે નહીં બળ્હ સકતે, રૂહાની તરકકી ઔર દિલ સે ગંદી બીમારીયાં દૂર કરને કા બહોત હી આસાન ઝરિયા હૈ. મુરાકબહ હી સે મુરીદ કે દિલ મેં ફૈઝ, નૂરે ઈલાહી ઔર અલ્લાહ કી તજલ્લી ઉતરતી હૈ, દિલ કી રોશની, દિલ કી સફાઈ, ઈસી સે હોતી હૈ. ઈસકે બગૈર દિલ સે ઝિકરુલ્લાહ કા જારી હોના મુશ્કિલ હૈ, બગૈર મુરાકબહ કે દિલ ભર ભી નહીં સકતા, ઈસી સે આખિરત કી ફિકર ઔર અમલ કા શોક બળ્હતા હૈ ઔર ગુનાહોં સે નફરત હોતી હૈ, ગર્ઝ ઈસ સિલસિલે મેં જિસકો મિલા ઈસી સે મિલા, જિસને પાયા ઈસી સે પાયા, ઈસ લિયે ઈસકો હરગીઝ ન છોળેં, વરના ઈસકા નાગા(છોળના) કલ્બ કા ફાકા (ભુકા રખના) હૈ.

 મુરાકબહ કા તરીકા

બેહતર યે હૈ કે બાવઝૂ હોં, ચેહરા કિબ્લે કી તરફ હો, આંખેં બંદ કર લેં, બાઈ તરફ સર થોડા જુકા લેં ઔર યે નિય્યત કરેં કે "અલ્લાહ કી રહમત આ રહી હૈ, મેરે દિલ મેં સમા રહી હૈ, મેરે દિલ સે ગુનાહોં કી સિયાહી દૂર હો રહી હૈ, મેરા દિલ કેહ રહા હૈ અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ".

યે નિય્યત કરને કે બાદ અપની તવજ્જુહ, અપના ધ્યાન ઔર ખયાલ દિલ કી તરફ જમાએં કે દિલ અલ્લાહ અલ્લાહ કેહ રહા હૈ ઈસી ખયાલ મેં ડૂબના ઔર યહી ધ્યાન જમાએ રખના કે દિલ અલ્લાહ અલ્લાહ કેહ રહા હૈ "મુરાકબહ" કેહલાતા હૈ, મુરાકબહ મેં સાંસ યા ઝબાન સે નહીં પઢ્હના હૈ, સર યા કંધે કો હરકત ભી નહીં દેના હૈ, બલ્કે સિર્ફ યે સોચના ઔર ખયાલ જમાના હૈ કે દિલ અલ્લાહ અલ્લાહ કેહ રહા હૈ, ઔર અલ્લાહ કી રહમત દિલ પર મુસલાધાર બારિશ કી તરહ આ રહી હૈ.

મુરાકબહ કબ કરેં

મુરાકબહ મેં તનહાઈ ઔર દિલ કી તવજ્જુહ બહોત હી ફાયદામંદ હૈ, લિહાઝા ઐસે વકત મેં મુરાકબહ કરેં જબકે દિમાગ કોઈ ઉલ્જન યા પરેશાની મેં ન હો, તબિયત મેં ઝયાદહ બોજ મેહસૂસ ન હોતા હો, પેટ ભરા હુઆ ન હો, કયૂંકે ઈસસે દિલ નહીં લગતા. ઈસ લિયે સબસે ઝયાદહ મુનાસિબ વકત ફજર સે પેહલે યા ફજર કે બાદ હૈ. ઈસી તરહ મગ્રિબ યા ઈશા કે બાદ મુરાકબહ કરેં, યા ફિર આપ અપની મશ્ગૂલી કો સામને રખ કર જો વકત મુનાસિબ લગે ઉસમેં મુરાકબહ કરેં, મગર ઝરૂર કરેં.

મુરાકબહ કિતની દેર કરેં

જિસ કદર ઝયાદહ સે ઝયાદહ મુરાકબહ કરેં કમ હૈ, હમારે સિલસિલે કા યે પેહલા સબક હૈ, ઈસસે દિલ રોશન હોતા હૈ, ગુનાહોં સે નફરત હોતી હૈ, અલ્લાહ કી મુહબ્બત

બહોત ઝયાદહ નસીબ હોતી હૈ, આંખોં સે મુહબ્બત યા શર્મિંદગી કે આંસૂ નિકલતે હૈં, રાતોં કો ખૂદ બ ખુદ તહજજુદ કે લિયે આંખ ખુલ જાતી હૈ, હર અમલ મેં એક ખુશી ઔર શોક નસીબ હોતા હૈ, ઔર ફિકર કી ગંદગી સે છુટકારા મિલતા હૈ.

મુરાકબહ મેં વસવસોં કા ઈલાજ

મુરાકબહ કરતે હુયે બહોત સે લોગોં કો ઈધર ઉધર કે ખયાલાત ઔર વસવસે બલ્કે કભી ગંદે વસવસે ભી આતે હૈં, દિલ લગતા નહી, તો ઈસસે બચને કે ચંદ તરીકે હૈં:

(૧) જબ વસવસે ઔર ગંદે ખયાલાત બહોત ઝયાદહ આને લગે તો ચંદ મરતબહ "أَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْم" "અઉઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શયતા નિર્રજીમ" પઢેં ઔર બાએીં જાનિબ થુતકાર દેં. થુ થુ કર દેં.

(૨) ઝબાન કે કિનારે કો ઉપર તાલૂ મેં લગા દેં, ઈસસે વસવસે કમ હોતે હૈં, યા ખત્મ હો જાતે હૈં.

(૩) અગર પરેશાની ન હો તો સર પર રૂમાલ ડાલ દેં ઔર આંખો કો બંદ કર લેં, ઈસસે ભી વસવસે કમ હોતે હૈં.

(૪) ઝયાદહ સે ઝયાદહ મુરાકબહ કરના વસવસે કો ખતમ કરને કા ઝરિયા હૈ.

(૫) વસવસે ખત્મ હોને કે લિયે દુઆઓં કી પાબંદી મષલન ઝયાદહ સે ઝયાદહ યે દુઆ કરતે રેહના.

"اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ وَسَاوِسَ قَلْبِيْ خَشْيَتَكَ وَذِكْرَكَ وَاجْعَلْ هِمَّتِيْ وَهَوَايَ فِيْمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى"

"અલ્લાહુમ્મજ્ અલ્ વસાવિસ કલ્બી ખશ્યતક વઝિક્રૂક વજ્અલ્ હિમ્મતી વહવાય ફીમા તુહિબ્બુ વતર્ઝા."

" એ અલ્લાહ! મેરે દિલ મેં આને વાલે ખયાલાત કો અપને ખૌફ ઔર અપને ઝિક્ર મેં બદલ દીજિયે, ઔર એ અલ્લાહ! મેરે દિલ કે ખયાલાત ઔર ખ્વાહિશાત કા રૂખ મોળ કર ઉન ચીઝોં કી તરફ કર દીજિયે જો આપકો પસંદ હો, ઔર દિલ ઉસ ચીઝ કી તરફ માઈલ હો જો આપકો પસંદ હો."

વસવસોં સે પરેશાન ન હોં

જો વસવસે ઔર ખયાલાત ખુદ સે આતે હૈં વો આ'માલ, ઝિક્ર ઔર મુરાકબહ કે કબૂલ હોને મેં રૂકાવટ નહીં બનતે, મરતબે ઔર દરજે કે બળ્હને મેં રૂકાવટ નહીં બનતે, અલબત્તા હમારા કામ યે હે કે હમ ઉસકી તરફ તવજ્જુહ ન દેં, સોચે હી નહીં કે વો કયૂં આતે હૈં, બલ્કે ઉસકી તરફ સે તવજ્જુહ હટા દેં, મુરાકબહ મેં લગે રહેં, દુસરા કામ યે કરેં કે ઉસ વસવસે કો ખુદ સે સોચ સોચ કર આગે ન બળ્હાએં, જો વસવસા ખુદ સે આયા ઉસ્કે આગે દુસરી બાત ન લાએં, યે ઉસી વકત હોગા જબ હમ વસવસે પર ધ્યાન હી ન દેં, ફિર ભી અગર વસવસા આયે તો પરેશાન ન હોં, કયૂંકે જો ભી ઈસ રાસ્તે મેં આગે બળ્હા હૈ વો શુરૂઅ મેં વસવસે સે પરેશાન હુવા હી હૈ, મગર વહી વસવસે વાલે લમ્બે મુરાકબે ઝરિયા બન ગએ વસવસોં કે ખત્મ હોને કા.

હઝરત અકદસ મૌલાના અશરફ અલી થાનવી રહ.

ફરમાતે હૈં કે "વસવસે વાલા ઝિક્ર હી બગેર વસવસે વાલે ઝિક્ર કા ઝરીયા હૈ."

મુરાકબહ મેં હી પરેશાની ક્યૂં

ગંદે ખયાલાત ઔર વસવસોં સે પરેશાન ન હોં, સોચેં કે જુમ્આ કે દિન જુમ્આ કી નમાઝ કે લિયે કિસ કદર તૈયારી કરતે હૈં, હમારે કામ કી તરતીબ બદલ જાતી હૈ, ગુસલ કરતે હૈં, કપડે બદલતે હૈં, ખુશ્બૂ લગાતે હૈં, મસ્જિદ જલ્દી જાતે હૈં, ખુબ અચ્છી તરહ સુન્નત પઢ્હતે હૈં, દો અઝાન ભી હોતી હૈ, ફિર ખુત્બા સુનાયા જાતા હૈ, ઉસકે બાવજૂદ હમારી દો રકાત બગૈર વસવસે કે નહીં હો પાતી, મગર હમ ફિર ભી પરેશાન નહીં હોતે, ઉસકે ખિલાફ અગર થોડી દેર મુરાકબહ કીયા ઔર વસવસે આયે તો પરેશાન હો જાતે હૈં, વજહ યે હૈ કે શૈતાન હમેં માયૂસ કરકે મુરાકબહ છુડાના ચાહતા હૈ, ક્યૂંકે મુરાકબહ સે બહોત જલ્દી દિલ કી દુનિયા બદલતી હૈ, ઔર હર અમલ મેં જાન પેદા હોતી હૈ, મુરાકબહ શૈતાન કે લિયે ચાબુક કી તરહ હૈ, શૈતાન કી તાકત ઔર ઝોર ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈસ લિયે વસવસે કિત્ને ભી આયે ઉસસે ન માયૂસ હોં, ન પરેશાન. બલ્કે ઔર ઝયાદહ કરેં, ઔર અપને આપ સે કહેં કે હઝારોં વસવસે ક્યૂં ન આયેં વસવસે વાલા ઝિક્ર હી મેરે લિયે ફાયદામંદ હૈ.

મુરાકબહ મેં કૈફિયત નહીં બનતી

અસલ મકસદ અલ્લાહ કા ઝિક્ર હૈ, ઝિક્ર ઔર મુરાકબહ એન્ટિબાયોટિક કી તરહ હૈ, હમેં ઉસ્કી મિઠાશ

મેહસૂસ હો યા ન હો ફાયદા ઝરૂર હોતા હૈ, બીમારી જડ સે નિકલ જાતી હૈ, ઈસી તરહ ઝિક્ર ઔર મુરાકબહ કા ફાયદા યકીની હૈ, કોઈ ભી ઝિક્ર ઔર મુરાકબહ ફાયદે સે ખાલી નહી, હાં! કૈફિયત મેહસૂસ હો તો યે પસંદીદહ ઔર અચ્છા હૈ, મતલૂબ નહી, અલબત્તા કૈફિયત મેહસૂસ ન હોને કી એક બડી વજહ યે હૈ કે હો સકતા હૈ કે કિસી ગુનાહ કી વજહ સે દિલ પર તાલા લગા હો, જિસસે દિલ કે દરવાઝે બંદ હોં, યા હરામ લુકમે કી વજહ સે કુછ મેહસૂસ ન હોતા હો, તો ફિર તૌબા કરેં, રો રો કર ઈસ્તિગ્ફાર કરેં, અપની ઝિંદગી મેં ગુનાહ તલાશ કરેં ઔર ઉનસે બચને કી ફિકર કરેં, ઈન્શાઅલ્લાહ મુરાકબહ કે દરમિયાન દિલ કો તસલ્લી, તાઝગી ઔર નૂરાનિયત મેહસૂસ હોગી.

ફિક્ર કી ગંદગી કૈસે દૂર હો

બહોત સી મરતબહ ઈન્સાન નફસ કી ખ્વાહિશાત, શૈતાની ઔર ગંદે ખયાલાત સે પરેશાન રેહતા હૈ, જબ દેખો દિમાગ પર ગંદે ખયાલાત, ગંદી ફિકરેં છાયી રેહતી હૈ, તો ઈસકા ઈલાજ ફકત ઝિક્ર ઔર મુરાકબે કી ઝયાદતી હી હૈ.

ઔરતેં ઝિક્ર કબ કરેં

જિન ઔરતો મેં શોક હૈ, દિલ કે સુકૂન પાને કા ઔર અલ્લાહ કી મુહબ્બત હાસિલ કરને કા જઝબા હૈ વો હિંમત કરકે ઘરેલુ કામ કરતે હુયે ભી વકત નિકાલ લેતી હૈં, ઔર ખૂબ મુરાકબહ કરતી હૈં, ફિર ભી જિનકો ઝયાદહ વકત ન મિલે ઉન્કે લિયે આસાન રાસ્તા યે હૈ કે ઘરેલુ કામ કરતે હુએ

ઈસ્તિગ્ફાર ઔર દુરૂદે પાક પળ્હતી રહેં, ઈસી તરહ ખાના પકાને ઔર ઘરેલુ કામ કે દરમિયાન વુકૂફે કલ્બી કી મશ્ક કરેં, તો ઈસસે વુકૂફે કલ્બી કે ફાયદે ભી હાસિલ હોંગે, ઘર મેં નૂરાનિયત ભી આયેગી ઔર બરકત ભી. કાશ! ઔરતેં ઈસ બેહતરીન મૌકે સે ફાયદા ઉઠાતી, ઈસી તરહ ઔરતેં કામ કરતે હુયે જો ભી ઝિક્ર મુનાસિબ સમજેં કામ કે દરમિયાન વો ઝિક્ર કર સકતી હૈ, કુર્આને કરીમ કી સૂરતેં ભી પળ્હ સકતી હૈં

વુકૂફે કલ્બી

વુકૂફે કલ્બી કા મતલબ અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન લગાયે રખના, યા'ની અપના ખયાલ, અપની તવજ્જુહ અલ્લાહ કી તરફ રખના વુકૂફે કલ્બી કેહલાતા હૈ. યે બાતિન કી ઈસ્લાહ કે લિયે ક્રીમ કી તરહ હૈ, જિસ તરહ ક્રીમ મેં તાકત વ કુવ્વત ઝયાદહ હોતી હૈ ઈસી તરહ વુકૂફે કલ્બી સે ભી રૂહાની તાકત ઝયાદહ હોતી હૈ, અલ્લાહ તક પહુંચને કા યે બહોત હી અજીબ, છુપા હુવા ઔર ખામોશ રાસ્તા હૈ, વુકૂફે કલ્બી કી મિષાલ ઐસી હૈ જૈસે આપકી કોઈ કીમતી ચીઝ કહીં છુટ ગઈ હો, ઔર આપ કહીં ઔર હોં, કીસી ઔર કામ મેં મશ્ગૂલ હોં, મગર હર ઘડી આપકા ધ્યાન ઉસ કીમતી ચીઝ કી તરફ લગા રેહતા હૈ, વો કામ ઉસ ધ્યાન મેં રૂકાવટ નહીં બનતા, ઈસી તરહ વુકૂફે કલ્બી મેં ઈન્સાન દુન્યવી કામોં મેં મશ્ગૂલ રેહતા હૈ, લેકિન ઉસકા ધ્યાન અલ્લાહ કી તરફ લગા રેહતા હૈ. યા જિસ તરહ બચ્ચા બીમાર હો ઔર હોસ્પિટલ મેં હો, આપ કહીં ઔર હોં, ઔર કીસી કામ મેં

મશ્ગૂલ હોં, લેકિન ફિર ભી આપ કા ધ્યાન બચ્ચે કી તરફ હી લગા રેહતા હૈ, ઈસી તરહ વુકૂફે કલ્બી મેં ઈન્સાન અગરચે દુનિયા કે કામોં મેં મશ્ગૂલ રેહતા હૈ લેકિન ધ્યાન અલ્લાહ કી તરફ રેહતા હૈ, ઔર યે ધ્યાન ઉસકે કામ મેં નુકસાન નહી પહોંચાતા, ખુલાસા યે કે જિસ તરહ ક્રીમ મેં તાકત, કુવ્વત ઔર વિટામિન્સ ઝયાદહ હોતે હૈં ઈસી તરહ વુકૂફે કલ્બી સે રૂહાની ઔર કલ્બી કુવ્વત ઝયાદહ હોતી હૈ, ઈસસે ઈન્સાન મેં અલ્લાહ કા ધ્યાન, ઔર અલ્લાહ કી તરફ મુતવજજેહ રેહને કી કેફિયત ઔર સિફતે એહસાની વ હુઝૂરી (અલ્લાહ કો હમેંશા અપને સામને મૌજૂદ સમજને) કી કૈફિયત બહોત જલ્દી પૈદા હોતી હૈ, ઈસી વજહ સે હમારે સિલસિલે કે મશાઈખ ઈસ પર બહોત ઝોર દેતે હૈં કે અલ્લાહ કે ધ્યાન મેં ઝયાદહ સે ઝયાદહ વકત ગુઝરે, તાકે ઉપર બતાઈ ગઈ ચીઝોં કે સાથ સાથ મહબૂબ અલ્લાહ કે પાસ જાને કા શોક ભી મૌત કે વકત નસીબ હો.

 દસ્ત બ કાર દિલ બ યાર

ઈન્સાન કા દિમાગ હર ઘડી કુછ ન કુછ ઝરૂર સોચતા રેહતા હૈ, કભી ઐસા નહી હોતા કે દિમાગ મેં કોઈ ખયાલ ન આ રહા હો, ઈધર ઉધર કી બાતેં સોચતા રેહતા હૈ, કયા હી ખુશનસીબ હૈ વો મુરીદ જો હો તો દુનિયા કે કામ મેં, ખાને પીને, ખરીદારી મેં લગા હુવા હો, લેકિન અપની સોચ મેં, અપને ખયાલ મેં, અલ્લાહ અલ્લાહ સોચતા રહે, ઔર તરકકી કરતા જાએ, ઈસી કો મશાઈખ ને ફરમાયા હૈ "દસ્ત

બ કાર દિલ બ યાર" યા'ની 'હાથ કામ મેં રહે ઔર દિલ યાર (અલ્લાહ) કે સાથ અટકા રહે.

 વુકૂફે કલ્બી મેં હમેંશગી કિસ તરહ

યે અઝીમ દોલત તીન ચીઝોં સે હાસિલ હોતી હૈ...

(૧) ખુદ કી મેહનત, કોશિશ ઔર ફિક્ર સે યા'ની ઈસ બાત કી ફિકર હર વકત રહે કે મેરા ખયાલ, ધ્યાન ઈધર ઉધર કે બદલે ખુદા કી તરફ લગા રહે, ઈસકે લિયે કુછ ઘંટે મિષાલ કે તૌર પર હર તીન ઘંટે કે બા'દ સોચેં કે ઈન તીન ઘંટે મેં મેરા ધ્યાન કિતની દૈર ખુદા કી તરફ રહા ઔર કિતની દૈર ઈધર ઉધર કે બગેર ફાયદે કે ખયાલાત મેં ગુમ રહા, ફિર ઈરાદા કરેં કે અચ્છા! અબ આને વાલે તીન ઘટેં અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન લગાયે રખુંગા, ઈસ તરહ કરતે રેહને સે ઈન્શાઅલ્લાહ યે દોલત જલ્દી નસીબ હોગી.

(૨) શૈખ કી તવજજુહ સે ભી યે હાલત જલ્દી હાસિલ હોતી હૈ.

(૩) વુકૂફે કલ્બી હાસિલ હોને કે લિયે ખુબ તમન્ના કરકે ઔર સબસે બડી ઝરૂરત સમજ કર દુઆ કરતે રેહના ભી બહોત ફાયદેમંદ હૈ. પતા નહીં કબ દુઆ કબૂલ હો જાએ ઔર યે દોલત મિલ જાએ.

 તોબા વ ઈસ્તિગ્ફાર

બૈઅત હોને કા એક ખાસ મકસદ ગુનાહોં સે છુટકારા ભી હૈ, ઔર જો ગુનાહ હો ચુકે ઉસસે તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરના ભી હૈ, ઔર કભી હો જાએ તો જલ્દી સે જલ્દી માફી

તલાફી કરની હૈ, તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર નામ હૈ ગુનાહ ઔર નાફરમાની સે માફી ચાહને કા, મગર યે મા'ફી ઉસ વકત મિલતી હૈ જબકે દિલ મેં શર્મિંદગી હો, જિસ તરહ એક ઈકરારી મુજરિમ જજ કે સામને સર જુકા કર શર્મિંદગી સે જુર્મ કા ઈકરાર કરતા હૈ, ઔર અપના અંદાઝ મુજરિમોં ઔર આજિઝોં જૈસા બનાતા હૈ તાકે ઉસ્કી યે હાલત દેખ કર રહમ આ જાએ, ઈસી તરહ હમેં ચાહિયે કે મુજરિમોં ઔર આજિઝોં જૈસે અંદાઝ મેં શર્મિંદગી કે સાથ તૌબા વ ઈસ્તિગ્ફાર કરેં. ઈસકે લિયે પેહલે અપને ગુનાહોં કો સોચેં ઔર પુરે ધ્યાન કે સાથ ઈસ્તિગ્ફાર પઢ્હેં. બેતવજજુહી ઔર બે ખયાલી કે સાથ હરગિઝ ન પઢ્હેં. ઈસ કૈફિયત કો હાસિલ કરને કે લિયે મુનાસિબ હૈ કે તન્હાઈ મેં નઝર જુકા કર બૈઠેં, ઐસા હરગિઝ ન હો કે હાથ મેં તસ્બીહ હો, ઝુબાન પર ઈસ્તિગ્ફાર હો ઔર દિલ કહીં ઔર હો, ઈસ તરહ પઢ્હને સે જૈસા ચાહિયે વૈસા ફાયદા નહીં હોતા.

 દુરૂદે પાક

દુરૂદે પાક કી જિત્ની ફઝીલત બયાન કી જાએ કમ હૈ, જિત્ના હમ દુરૂદ પઢ્હેં ખુશનસીબી ઔર નેક બખ્તી હૈ, ખુદાએ પાક કી રહમત, નઝરે કરમ, રિઝક કી બરકત, ઔર અમલ કી બરકત કે સાથ સાથ શફાઅતે નબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વસલ્લમ કા ઝરિયા ભી હૈ, ખુશનસીબ હૈ વો શખ્સ જિસકી ઝબાન દુરૂદે પાક સે તરો તાઝા રહે, તન્હાઈ ઔર ધ્યાન હાસિલ કરને કે લિયે દુરૂદે પાક પઢ્હને સે પેહલે આંખે

બંદ કર લેં, મુહબ્બત સે દુરૂદ શરીફ પળ્હના શુરૂઅ કરેં, ઔર ખયાલ કરે કે મેં દુરૂદે પાક પળ્હ રહા હું, ઔર મેરે સીને મેં નૂર આ રહા હૈ, ઈસ ધ્યાન સે પળ્હને મેં ફાયદે ઝયાદહ હૈ.

 કુર્આને પાક કી તિલાવત

કુર્આને કરીમ કી તિલાવત, અલ્લાહ કી મુહબ્બત, નઝદીકી, રહમત ઔર આખિરત મેં છુટકારે કા ઝરિયા હૈ,ઈસ લિયે અઝમત કે સાથ કુર્આને કરીમ હાથ મેં લેં, મુહબ્બત કી આંખો સે દેખેં, ઔર તિલાવત સે પેહલે ખયાલ કરેં કે મેરે મહબૂબ અલ્લાહ મુજસે કુર્આને કરીમ સુનના ચાહતે હૈં, અપને અલ્લાહ કો કુર્આન સુના રહા હું, ઔર હર હર હર્ફ પર અર્શ સે મેરે કલ્બ મેં નૂર આ રહા હૈ, ઈસ ખયાલ કે બાદ પુરે ધ્યાન કે સાથ કુર્આન કી તિલાવત શુરૂઅ કરેં. કમ સે કમ દિન મેં એક પારહ, ન હો સકે તો આધા યા કુછ રૂકુઅ હી પળ્હ લેં, મગર તિલાવત હરગિઝ ન છોડેં.

 મુરીદ કો કિસ તરહ રેહના ચાહિયે

અગર આપ યે ચાહતે હૈં કે દિલ મુહબ્બતે ઈલાહી સે ભર જાએ, ઈશ્કે ઈલાહી હાસિલ હો જાએ, હર અમલ મેં ધ્યાન કી કેફિયત પૈદા હો, તો ઉસકે લિયે મેહનત ઔર કોશિશ કરની હોગી, મુહબ્બતે ઈલાહી કે લિયે ઝિક્ર કી કષરત ઔર હમેંશગી, ઔર શેખ કી સોહબત બહોત હી ઝયાદહ અસર કરને વાલી હૈ, મુરીદ કો ઈન બાતોં કા ખાસ તોર પર ખયાલ રખના ચાહિયે....

(૧) બાવુઝૂ રેહને કી પુરી કોશિશ કરેં, મસ્નૂન દુઆઓં કી પાબંદી કરેં.

(૨) હર હાલ મેં વુકૂફે કલ્બી કી કોશિશ કરેં. અગર અલ્લાહ કો બાર બાર ભૂલ જાએં, ઉસસે ગાફિલ હો જાએં તો બાર બાર ઉસકો યાદ કરેં.

(૩) ઝિક્ર પર હમેંશગી કે લિયે આંખ કી પાકીઝગી બહોત હી ઝરૂરી હૈ. બા'ઝ મરતબા કઈ ઘંટો કે મુરાકબે કો એક બદનઝરી તબાહ કર કે રખ દેતી હૈ.

(૪) બેકાર, બેફાયદા બાતોં સે બચને કી કોશિશ કરેં, ગુનાહ કી જગહ જાને સે બચેં, ઔર હર હર સુન્નત કી પાબંદી કરેં.

(૫) ઝિક્ર પર હમેંશગી કે લિયે ખૂબ રો રો કર અલ્લાહ સે દુઆ કરતે રહેં.

મુરીદોં કે લિયે આદાબ

જિસ અલ્લાહ વાલે સે બૈઅત હોં ઉસ્કી મુહબ્બત, અઝમત ઔર અકીદત દિલ મેં જિત્ની ઝયાદહ હોગી ઉત્ના હી જલ્દ નૂરે ઈલાહી હાસિલ હોગા, અલ્લાહ કા નિઝામ હૈ કે અલ્લાહ કો પાને કે લિયે, ઔર દિલ કો બનાને કે લિયે અપને શૈખ સે જિસ કદર અકીદત હોતી હૈ ઉસી કદર ફાયદે હાસિલ હોતે હૈં, વરના પીર કી અકીદત, મુહબ્બત ઔર ઉન્કે અદબ કે બગૈર ફૈઝ કા દરવાઝા નહીં ખુલતા. ઈસી લિયે અવલિયાએ કિરામને કુછ આદાબ ભી લિખે હૈં કે મુરીદ કો કિન કિન આદાબ કા ખયાલ કરના ચાહિયે. ઉસ્મેં સે કુછ

આદાબ લિખે જાતે હૈં.

(૧)શૈખ કો અપને લિયે સબસે ઝયાદહ મુફીદ સમજેં કે મેરી ઈસ્લાહ ઈન્હી સે હોગી.

(૨)હર તરહ સે અપને પીર કી ઈતાઅત ઔર ફરમાબરદારી કરે.

(૩)શૈખ કે પાસ બાઅદબ હોકર નિહાયત આજિઝી સે ખામોશ બેઠેં, ઈધર ઉધર ભી ન દેખેં, બાત ભી આહિસ્તા કરે.

(૪)શૈખ કે આગે આગે ભી ન ચલેં, બલ્કે પીછે ચલને મેં સઆદત સમજેં.

(૫)શૈખ કે હર અમલ કો યા બાત કો બેહતર સમજેં, દિલ મેં શક વ શુબહ ન લાએં, શૈખ કી સખ્તી સે નારાઝ ન હોં.

(૬)જો ભી ફૈઝ ઔર અચ્છી કૈફિયત મેહસૂસ હો ઉસ્કો શૈખ કી દુઆ ઔર તવજ્જુહ કા નતીજા સમજે.

(૭)અપને હાલાત સે શૈખ કો બાખબર કરેં, ચાહે મોબાઈલ પર મેસેજ કે ઝરિયે હો. જવાબ કા ઈન્તિઝાર ન કરેં. મેસેજ કે મુતાબિક શૈખ કી દુઆ શુરૂઅ હો જાતી હૈ.

જબ તક ગુનાહ કા ચસ્કા ન છૂટે

બૈઅત કા મકસદ ગુનાહ છોળને કા પકકા ઈરાદા કરના હૈ, ઔર કિસી વલી કે હાથ પર વા'દા કરના હૈ કે જહાં તક હો સકેગા અપને ઈરાદે સે ગુનાહ નહીં કરેંગે, ઈસ લિયે દિલ કે ગુનાહોં કે સાથ સાથ ઝાહિરી ગુનાહ જૈસે બદનઝરી,

ગીબત, જૂઠ, ચુગલી, ઔર કિસી કો ઝલીલ સમજને સે બચના ઝરૂરી હે, ઈસી તરહ લૈન દૈન, કારોબાર ઔર બિઝનેસ મેં ખિયાનત કરને, ધોકા દેને, હરામ માલ કમાને, ઔર જૂઠ બોલને સે બચના ભી બહોત ઝરૂરી હે, ખુલાસા યે કે મુકમ્મલ તોર પર બચને કી ફિકર ઔર કોશિશ કરની હે, વરના એક તરફ તો ઝિક્ર વ મુરાકબહ, તિલાવત ઔર મા'મૂલ કી પાબંદી ભી હો, ઔર દુસરી તરફ ગુનાહ ભી ન છૂટે તો ફિર દિલ મેં ફૈઝ ઔર નૂર કૈસે આયેગા? ઔર ઈસકી બરકતેં કૈસે ઝાહિર હોગી? ઝિંદગી મેં બદલાવ કિસ તરહ પૈદા હોગા? ઈસ લિયે બૈઅત હોને કે બાદ મુરીદ કી ઝિમ્મેદારી ઔર ભી બળ્હ જાતી હે કે ઉસ્કી ઝિંદગી સુન્નત કા નમૂના હો, ગુનાહોં સે મહફૂઝ હો, ઔર વો નામુનાસિબ હરકતોં સે બચતા હો.

ગુનાહોં કે નુકસાનાત

ઈબ્ને કય્યિમ જવઝી રહ. ને અપની કિતાબ "અદ્ દાઅ વદ્ દવાઅ" ઔર "અલ્ ફવાઈદ" મેં ગુનાહોં કે કઈ નુકસાનાત બયાન કિયે હેં, કુછ યે હેં...

- ઈલ્મ સે મહરૂ ❁ દિલ કી બેચૈ ❁ કામોં મેં રૂકાવટ
- બદન કી કમઝો ❁ ઈતાઅત સે મહરૂ ❁ બેબરકતી
- તૌફીક કી ક ❁ ગભરાહ ❁ ગુનાહોં કી આદત......
- જાનવરોં કા લા'નત કર ❁ બેઈઝઝ ❁ બેશરમી..
- દિલ પર મોહર લગ ❁ ઝમીન ઔર પાની મેં ફસાદ..
- દુઆ કા કબૂલ ન હો ❁ બેગૈર ❁ પરેશાનિયાં....

❁ નેઅમતોં કા છિન જાના ❁ દિલ પર રો'બ બેઠ જાના....
❁ શૈતાન કે પંજે મેં ફંસના દોનોં જહાં મેં બુરા અંજામ......
❁ અલ્લાહ તઆલા ઔર લોગોં કે સામને બેહૈસિયત હોના

અગર મુજસે ગુનાહ હો જાએ તો ક્યા કરૂ?

સબસે પેહલા કામ ગુનાહ પર શર્મિંદગી હો ઔર આઈન્દા કભી ન કરને કા પકકા ઈરાદા.

બદન સે મુખ્તલિફ નેકિયાં કરના. જૈસે નમાઝે તૌબા, સદકા, વગૈરહ. ફિર અલ્લાહ તઆલા સે અપને ગુનાહ કી બખ્શિશ માંગે, નતીજા યે હોગા કે ગુનાહ બખ્શ દિયે જાએંગે ઔર જન્નત વાજિબ હો જાએગી, ઉસ્કે બાદ નેકી ઔર ફરમાબરદારી કરતા રહે.

તસવ્વુફ કિસકો કેહતે હૈં ?

તસવ્વુફ ઉસ ઈલ્મ કો કેહતે હૈં જિસકે ઝરિયે નફસ કી પાકીઝગી, અખ્લાક મેં ઉમ્દગી, ઝાહિરી ઔર બાતિની હર અમલ મેં હુઝૂરી, મુશાહદહ ઔર એહ્સાન કી કૈફિયત હાસિલ હોતી હે. ઈસકો ઈસ તરહ સમજિયે: હમસે જો જો આ'માલ હોતે હૈં, અગર વો ઝાહિરે જિસ્મ સે હોતે હૈં, તો ઉનકો ઝાહિરી આ'માલ કેહતે હૈં, જૈસે નમાઝ, ઝકાત, હજ, તિલાવત, તા'લીમો તઅલ્લુમ, દઅ્વતો તબ્લીગ, ખિદમતે ખલ્ક ઔર હુસ્ને સુલૂક... ઔર કુછ અમલ વો હોતે હૈં જો હમારે બાતિન યા'ની કલ્બો રૂહ સે હોતે હૈં, ઉનકો બાતિની આ'માલ કેહતે હૈં, જૈસે મુહબ્બતે ઈલાહી, મુહબ્બતે રસૂલ, ઈખ્લાસ, તવાઝુઅ વ ઈન્કિસારી, ખુશૂઅ ખુઝૂઅ, ઈનાબત વ

આહો ઝારી, સબ્ર વ શુક્ર, અફવ વ દરગુઝર, સખાવત, હયા, રહમદિલી ઔર હમદર્દી. ઈનકો અખ્લાકે હમીદા કેહતે હૈં.

ઝાહિરી આ'માલ કી તરહ કુછ ચીઝેં વો હૈં જો ઝાહિરી ગુનાહ કેહલાતે હૈ, મષલનઃ ઝુલ્મ વ ઝયાદતી, ગસબ વ ચોરી, ગાલમ ગલોચ, ગીબત વ જૂઠ, ઈફતિરાઅ, બદનઝરી, ફરાઈઝ વ વાજિબાત કા છોડના, યે સબ મુહલિક ગુનાહ હૈ, જિનસે બચના ફર્ઝ હૈ, ઈસી તરહ કુછ ચીઝેં વો હૈં જિનકા તઅલ્લુક કલ્બો રૂહ સે હૈ, જો અલ્લાહ કો બિલ્કુલ પસંદ નહીં, બલ્કે હરામ હૈ, મષલનઃ હસદ, કીના, કસાવતે કલ્બી, અુજબ, કિબ્ર ગુરૂર, બુખ્લ, લાલચ, નામો નુમૂદ, હુબ્બે જાહ, હુબ્બે માલ, બેજા ગુસ્સા, બુઝ્દિલી ઔર તહ્કીર. ઈન મુહ્લિક બીમારીયોં કો ગંદે અખ્લાક ઔર અખ્લાકે રઝીલા કેહતે હૈં.

ખુલાસા યે કે અખ્લાકે હમીદા ઔર અખ્લાકે રઝીલા કા તઅલ્લુક હમારે બાતિન (નફસ રૂહ ઔર કલ્બ) સે હૈ, અખ્લાકે હમીદા કો હાસિલ કરના ફર્ઝ ઔર અખ્લાકે રઝીલા સે નફસો કલ્બ કો પાક કરના, દિલ સફા કરના ઔર ઉનસે બચના ભી ફર્ઝ હૈ. ઈન્હી ચીઝોં કો હાસિલ કરને કે ઈલ્મ ઔર તરીકે કો તસવ્વુફ કેહતે હૈં, ઔર ઈસી મકસદ કે લિયે બૈઅત હોતે હૈં.

ખાનકાહ કિસકો કેહતે હૈં ?

જિસ ખાસ મકામ પર કોઈ શૈખ વ મુર્શિદ હોં, ઔર વો ઝાહિરી આ'માલ કે સાથ બાતિની આ'માલ વ અખ્લાક કી

તા'લીમ વ તર્બિયત કરતે હોં, ઉનકી સોહબત મેં પહુંચ કર લોગ અખ્લાકે હમીદા કો હાસિલ કરતે હોં, ઔર અખ્લાકે રઝીલા સે બચને કે લિયે ઉનસે રેહનુમાઈ લેતે હોં. ઔર ઉનકી મજલિસ સે લોગોં કે અહ્વાલ બદલતે હોં, ઐસી જગહ કો ખાનકાહ કેહતે હૈં. (ફઝાઈલે આ'માલ મેં, ફઝાઈલે ઝિક્ર કા સફહ: ૩૩ સે ૩૫ પળ્હ લેં)

રબ્બના તકબ્બલ મિન્ના ઈન્નક અન્તસ્સમીઉલ અલીમ

